

fremstribt med Hensyn til Artilleriets Udvikling, navnlig hvad Stubbistance og Stubbikkerhed angaar, saa vil ethvert Projekt med Hensyn til en saadan fremstribt Linie komme til at se anderledes ud end de Projekter, som man udstædede for et Par Aar siden. Man vil nu ganske sikkert kunne nøies med et mindre Antal Forter, til stor Besparelse for Statskassen, og man vil rimeligvis nu slet ikke behøve noget Stubbefort, fordi dette Forts Rolle vil kunne overtages af et længere fremstribt Middelgrundsfort. Et saadant Middelgrundsfort vilde unødt komme til at koste mere end et Stubbegrundsfort; men et saadant Fort vilde, ibetmindste naar det fik den tilbørlige Størrelse, kunne erstatte 3 andre Forters Virkning, forudsat, at det fik en passende Montering med tilstrækkelig svært Styk. Altsaa, Fremtidens Dyd vil blive den at finde den fordelagtigste Belligenhed for maatte 2 Forter for at faae den bedst mulige fremstribte Linie, og ganske sikkert vil intet Stubbegrundsfort komme til at høre med til disse 2 Forter. Jeg skal ikke opholde mig ved, at man ogsaa har villet finde Fremgangsmaaden ukonstitutionel. Jeg tror, at det er en Betegnelse af Afslutningen af denne Overenskomst, som er meget lidet passende, ligesom ogsaa det at ville sammenligne denne Transaktion med en anden, nemlig den angaaende MarmorKirken. Jeg kan nu ganske sikkert, naar galt skal være, undvære de 5,500 Kr., men det vil komme til at gaa ud over Fortet, thi det maa da bygges lidt svagere i Brytvoernene og Traverserne. Da imidlertid denne Sum een Gang har været bevilget, og da det vil være det Rigtigste nu at gjøre det Fort saa stærkt, som man antager nødvendigt, vilde det være urigtigt af mig, naar jeg ikke til 2den Behandling stillede et Ændringsforslag, der gaar ud paa, at den udgaaende Sum atter optages paa Tillægsbevillingsloven. Jeg skal derfor tillade mig at fremkomme med et saadant Ændringsforslag.

Forsen: Med nogen Laalmodighed blive jo de fleste Gaader løste her i Verden og saaledes er nu ogsaa den bleven løst, hvor det i sidste Session saa meget omtalte og som Kalkbrønderifort saa urigtigt betegne Batteri skal ligge. Jeg siger, at dette Batteri er urigtigt betegnet som Kalkbrønderifort, fordi det hvoeren ligger paa Kalkbrønderiet eller er noget Fort. Derfor var det rigtigere blot at kalde det et Batteri paa den vestlige Side af Inderheden. Det blev dengang fra alle Sider anset for ønskeligt, at, naar et Batteri skulde anlægges, det da blev lagt noget nordligere, end hvor det tidligere Batteri laa, og saavel jeg som flere andre Talere antog dengang, at efter de Oplysninger, der vare meddelte i tidligere Kommissioners Betænkninger, vilde det

være ønskeligt, at et saadant Fort eller Batteri anlagedes ved Charlottenlund, navnlig ved Dreagaard. Det blev dengang imidlertid fra nogle Sider gjort gjældende, at Meningen var, at Batteriet skulde ligge, hvor det nuværende Kalkbrønderifort fandtes; men dette blev dog staaende hen uden bestemt Afgjørelse. Jeg glæder mig derfor over, at Løsningen af denne Gaade nu er slet; thi jeg er fuldstændig enig med den høitærede Indenrigsminister og ogsaa med den høitærede Krigsminister i, at den Transaktion, der er foregaaet med Hensyn til denne Sag, er i høj Grad heldig for vort Forsvarsvæsen, og jeg tror ogsaa heldig for Kjøbenhavns Kommune. Jeg tror, det blev i samme Session omtalt af den høitærede Indenrigsminister under en ganske anden Sag, som vi havde til Behandling, nemlig angaaende Havneafgiften ved Kjøbenhavn, at der allerede tidligere fra Magistratens Side var fremkommet en Plan om et Havneanlæg ved Kalkbrønderibugten, hvilket Havneanlæg, hvad jeg fuldstændig sympathiserer med, vilde have en særdeles Betydning baade for de transiterende Skibe og for Skibe, som skulde fylde Kul. Jeg knyttede derhos tillige det Haab til et saadant Havneanlæg med dertil hørende Magasiner og andre Bygninger, at det paa en ganske anden Maade end tidligere vilde opilbne den almene Erkendelse af Nødvendigheden af at styrke Søbefæstningen, at styrke Søforvaret. Jeg vilde i denne Henseende vel have anset det for at have været bedre, om Batteriet var blevet lagt en Del nordligere og navnlig ved Charlottenlund, men jeg erkjender ganske vist, at det da vilde have udtrævet en langt større Anlagssum, og at Krigsbestyrelsen ikke ved de Midler, som den var i Besiddelse af, ikke uden nye Bevillinger vilde have været istand til at udføre et saadant Anlæg. Et andet Spørgsmaal er imidlertid — og med Hensyn til det sandt jeg mig ikke ganske tilfredsstillt ved den høitærede Ministers Forklaring — om der, naar de Sagkyndige, som havde undersøgt Forholdene, erkjendte, at der ikke uden en forholdsvis større Beføstning kunde anlægges et Batteri nordligere end det, der nu er bestemt, ikke kunde have været taget Udsættelse med Bestemmelse om Anlaget, indtil en saadan Bevilling var søgt. Det var jo dog muligt, at en saadan Bevilling kunde have været opnaaet. Disse 6 Kanoner, som — det være sagt i en Parenthes — høre til noget af det Dyreste, vort Forsvarsvæsen har erhvervet, eftersom de ere kjøbt dels ved Opoffrelsen af 16 Bagladefanoner, dels 11 Tommers Kanoner og dels mindre Kanoner, og dels ved en Forkøbtelse af Leirpøvelserne i 15 Dage, skulle jo leveres i Løbet af 3 Aar. — De 4 Kanoner skulle anbringes, Halvdelen paa Mellemsfortet og Halvdelen paa Strickers Batteri, og vilde, naar de